

Nr 23.

Av herr **Holmström m. fl.**, om fortsatt skattefrihet för gåvor till vissa försvarsändamål.

I det utomordentligt omfattande uppbyggnadsarbete, som under de senaste åren ägt rum på försvarsväsendets område, ha betydande frivilliga insatser gjorts av enskilda medborgare. I mycket stort antal ha personer ur alla samhälls- och åldersklasser enrollerat sig i det frivilliga försvarsarbetets olika organisationer. För lösandet av åtskilliga uppgifter har försvaret kunnat lita till frivilliga förband, vilkas verksamhet i stor utsträckning finansierats genom medlemmarnas egna uppoffringar och enskilda bidrag. Om värdet av denna frivilliga mobilisering av vårt folks värnkraft utöver den, som statsmakternas beslut åstadkommit, kan endast råda en mening. På många sätt ha också de frivilliga försvarsorganisationernas arbete åtnjutit stöd och uppmuntran och de enskilda medborgarnas intresse för försvaret stimulerats.

I syfte att uppnå största möjliga anskaffning av frivilliga bidrag ha vissa skattelättnader beretts dem, som ställt medel till förfogande för försvarsändamål. Sålunda äger skattskyldig enligt kungl. kungörelser den 30 maj 1941 och den 19 juli 1942 att vid taxering enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt jämte andra allmänna avdrag enligt 4 § nämnda förordning från sammanlagda beloppet av sina inkomster från olika förvärvskällor åtnjuta avdrag med belopp, motsvarande vad han under beskattningsåret utgivit såsom gåva till luftvärnet, luftskyddet, hemvärnet eller dess underavdelningar samt till sjövärnsskåren eller densamma underställda sjövärnsflottiljer. Avdragsrätten är medgiven vad beträffar luftvärnet, luftskyddet och hemvärnet för gåva under något beskattningsår, för vilket taxering verkställts åren 1942 eller 1943, samt vad angår sjövärnet för gåva under beskattningsår, för vilket taxering verkställs år 1943.

Denna avdragsrätt har visat sig vara av största värde för de frivilliga försvarsorganisationerna. I en skrivelse till Kungl. Maj:t uttalar sålunda Centralkommittén för det frivilliga försvarsarbetet, att avdragsrätten »tillfört ovannämnda organisationer gåvomedel av högst betydande belopp, vilka med största sannolikhet icke skulle ha influerat i tillnärmelsevis samma utsträckning, därest avdragsrätt icke förelegat».

Vid beviljandet av här berörda avdragsrätt framhöll emellertid 1942 års riksdag, att bestämmelser av denna natur innebära en uppenbar av-

vikelse från de principer, som ligga till grund för gällande skattelagstiftning, varför skattelättnaden endast borde erhålla tillfällig karaktär.

Vid bedömandet av det berättigade i att den beviljade avdragsrätten bibehålles torde det vara av ett visst intresse att se, vilken betydelse de enskilda bidragen hava för t. ex. sjövärnsskårens verksamhet.

Sjövärnsskåren disponerar för budgetåret 1942/43 för sin verksamhet två statsanslag, det ena på 60 000 kr., vilket är avsett att täcka kostnaden för övningar och övningsmaterial, underhåll av båtar m. m., traktamenten och reseersättningar ävensom underhåll och hyra av expeditions-, undervisnings- och förläggningslokaler, samt det andra på 59 000 kr., vilket är avsett för aspirantverksamheten. Summan av statsbidrag är alltså 119 000 kr. per år. Mot densamma står ett sammanlagt belopp av 160 000 kr., vilket i år erhållits genom donationer och enskilda bidrag, nämligen 40 000 kr., utgörande årsavgifter för medlemmar, 110 000 kr., motsvarande fyra större donationer, samt 10 000 kr., utgörande gåvor från skilda håll.

Avsevärda medel äro således erforderliga utöver statsanslagen för att verksamheten skall kunna bedrivas. Härvidlag torde förtjäna uppmärksammas, att kåren under nu rådande krisläge fullgör en bevakningstjänst, som ställer stora krav på materielen och därmed förorsakar stora nyanaffnings- och underhållskostnader.

De nu gällande bestämmelserna om avdragsrätt för gåva till luftvärnet, luftskyddet, hemvärnet och sjövärnet torde därför böra givas förlängd giltighet, ej minst under en tid, då rikets säkerhet påkallar en till avsevärd del genom enskilda bidrag uppehållen, frivillig verksamhet inom dessa försvarsorganisationer.

Skulle nu gällande bestämmelser icke tilläggas förlängd giltighet, skulle betydande svårigheter härigenom uppstå för de berörda organisationerna och deras betydelsefulla verksamhet. Vållas härav minskad hållfasthet inom någon punkt av vår militära beredskap, måste motsvarande förstärkning äga rum men då i vanliga former och till vanliga kostnader. Någon statsfinansiell vinst torde icke vara att förvänta genom att denna avdragsrätt upphörde. Då det måste anses vara ett statsintresse, att verksamheten hålles uppe i nuvarande omfattning, vilket skulle kräva betydande statliga anslag, skulle följderna i stället bliva motsatsen.

På grund av anförda skäl hemställa vi,

att riksdagen måtte besluta, att i kungl. förordningarna den 30 maj 1941 och den 19 juli 1942 stadgad skattefrihet för gåvor till staten eller försvarsförening för luftvärnet, till staten eller luftskyddsförening för luftskyddet eller till hemvärnsförening för hemvärnet eller dess underavdel-

ningar eller till sjövärnskåren eller densamma underställda sjövärnsflottiljer måtte tills vidare utsträckas att gälla sådana gåvor jämväl under beskattningsår, för vilket taxering kommer att äga rum efter 1943 och 1944 års utgång.

Stockholm den 18 januari 1943.

Nils Holmström. Sven Boman. Rickard Lindström.

Knut Petersson. Joh. Friggeråker.
